

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamezne številke po 7 kr.

Naročnino in oglasila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 143.

V Ljubljani, v soboto 26. junija 1897.

Letnik XXV.

Nova doba.

Le peuple est le Louis XIV.
des temps nouveaux et répète
après lui: L'Etat, c'est moi.
Piou.

V listu „Revue des Deux Mondes“ je v zadnji številki francoski poslanec Piou objavil znamenit članek, v katerem pojasnjuje, zakaj da francoski konservativci zadnjih dvajset let niso nič napredovali, da si jim je vpliv, duhovitost in denar na razpolago. Četrt stoletja je minulo in na svetu se je mnogo bistvenega spremenilo poprej aristokratskičen je sedaj svet postal demokratičen. In tok je tako močan, da ga ni jezu, nobenega tudi še tako umetnega in modernega, da bi ga mogel ustaviti. In uprav za francoske konservativce je minulo zadnje četrstoletje ne da bi bili kaj pozabili, ne da bi se bili kaj naučili. Čas je tekel naprej, oni pa so ostali na istem mestu, čas jih je prehitel in sedaj ga ne poznajo.

Zato so pa temu toku popolno nasprotni in mu ničesar ne zaupajo. Vzrok nepopularnosti konservativcev, piše zato Piou, je v preziranju združenem z bojaznijo, katero jim navdihuje demokracija. Konservativci namreč mislijo, da so ogoljufani za svojo oblast, ki je njih prednost in nevoljni čakajo, da pride demokracija se jim poklonit ter jim zopet izročit oblastvo. Konservativci žive hvaleč preteklost in prezirajoč sedanost. To je njih usodna napaka. Demokracija jih prezira zato, ker jo tudi oni prezirajo. Konservativci ne zaupajo ljudstvu in narod se obrača nezaupen od njih. In vendar je ljudstvo, ki bo govorilo v dvajsetem stoletju: „Narod je Ludovik XIV. sedanjih časov in ponavlja za njim: Država, to sem jaz.“ — Konservativci pa ne marajo za ta tok, ker menijo, da so oni najboljši prijatelji ljudstva in zato so tako osamljeni.

Novim strankam se pač povsod tako godi, ka-

kor je zvedel o sebi Napoleon I. Vprašal je namreč pri priliki odlično tujo damo, kako da Evropa sodi o njem. Odgovorila mu je: „Starejši dvori vas ljubijo, kakor stare ženske ljubijo svoje mlajše vrstnice“. — Nato imenovani francoski pisatelj opisuje lepe lastnosti, ki jih imajo konservativci, tako voditelji kakor tudi drugi njih somišljeniki. Hvali jih kakor velike domoljube, ki so vsaki dan pripravljeni z orožjem v roki in z navdušenjem v srečo braniti domovino pred zunanjimi sovražniki; proslavlja jih kot ljudomile dobrotnike trpečega človeštva, ki vstana navljajo dobrodelne zavode itd.; vse to je hvalevredno, toda napačno je, ker mislijo, da vse krivične razmere morajo trajati tudi zanaprej, zato da tudi oni lahko vstrajajo pri svojih dobrih delih. Ne morejo se sprijazniti z mislijo, da bi bile mogoče kake načelne bistvene spremembe v osnovi človeške družbe, dasi so sami pri tem mnogo sodelovali ko so osnovali francosko republiko, a jo po svoji malomarnosti prepustili framacenom na veliko kvar francoskega naroda. To treba sedaj odvzeti brezvercem s pomočjo naroda in v prilogo naroda. Zato je treba nastopiti pot, po kateri hodi ljudstvo, ker države se bodo vedno bolj snovale na podlagi demokratičnih načel. Pot, katero hodi socialna demokracija se sedaj še ne da odločiti, gre se torej zato ali bo demokracija materijalistična ali krščanska, socialistična ali bratovska. To je problem sedanjih dni, katerega je rešiti tudi konservativcem.

Tako francoski poslanec Piou v „Revue des deux Mondes“. V pojasnilo tega treba omeniti, da je na Francoskem mej katoličani vsled vplivanja Leona XIII. močna katoliška demokratična stranka, ki se odločno postavlja na stališče republike ter skuša na ustavnem potu potem volitev v republiko zopet pridobiti veri potrebno veljavo. Glasilo katoliških demokratov „L' Univers“ popisuje, kakor da se kaže v tem oziru dvoje tokov pri katoličanih. Ne-

kateri njegovi somišljeniki se nagibljejo bolj na demokratično stran in pravijo: Res imajo socialisti nekako revolucionarno stališče, brez dvoma so protikrščanski, vzlasti ako gledamo na njih voditelje, vendar jih kar splešno ne smemo obsoditi, ker imajo v svojem programu marsikaj dobrega, četudi izposojenega od krščanstva. Zato treba skušati, da se to dobro reši in ž njim od socialistov tudi oni, katere pri tej stranki to dobro zadržuje.

Druge vrste somišljeniki pa, piše „L' Univers“ očitajo tako zvanim demokratičnim katoličanom, da so prav za prav socialisti, kakor kaže več ali manj krščanski, ki bodo več zlega storili, nego dobrega, ki le kriče in razkrivajo rane, katerih zaceliti ni mogoče, katerih sicer pošteni nameni jih ne bodo mogli opravičiti, da delajo za revolucijo, ker s svojimi utopijami le pot pripravljajo — socialni demokraciji.

Na to dvojno očitavanje odgovarja „L' Univers“, da je oboje pretirano. Prvim nasproti treba poudarjati, da se katoličani brez razlike morajo z vsemi silami boriti proti brezverskim in zato revolucionarnim elementom socialne demokracije, kajti mej zastopniki brezverstva in mej zavednimi katoličani ne more biti družega, nego boj. — Drugim nasproti pa je izjaviti, da na ljubo razdraženim čutnicam in sanjarenju nekaterih takozvanih konservativcev nikakor ne gre katoličanom prezirati socialne naloge, ki je dandanes za katoličane najnujnejša dolžnost. Uprav zaradi tega je Leon XIII. opetovano naročal francoskim katoličanom sprijazniti se s sedanjo demokratično državno obliko, da se tako dobi podlaga za nadaljno delovanje v blagor naroda in cerkve.

Glasilo demokratičnih katoličanov nato vspodbuja Francoze, naj se krepko ustavljajo nakanam socialne demokracije, toda ne s tem, da bi jo mogočno prezirali, ker s tem ji le v roke delajo, mar-

LISTEK.

Dva junaka našega časa.

Tekom tega meseca izginila sta iz vrste živih dva moža, kojih duševni podobi sta, rekel bi, izrezani iz obličja naše dobi. Vsak zase uprav značilen zastopnik naziranja sveta, eden prorok materijalizma in sebičnega mamonizma, drugi vzoren duhoven vere ljubezni: Barnato in Kneipp.

Zaljivo bi moralo biti za poslednjega, da ga imenujemo v isti sapi s prvim, ako bi ne storili tega z namenom, že s samim izučenjem teh dveh imen dokazati, da še ne vlada človeštvu materijalizem, da dotlej vladati ne bode mogel, dokler nas bolečina in bolezen spominjata, da smo umrjoči.

Kedar nam roka zapisuje ime: Barnato, tedaj „difficillimum est, satyram non scribere“. Toda, uže suhoparna poročila, katera nam je prinašal brzojav o delovanju in potem o koncu tega moža, so najboljša, najzbadljivejša, najrezkejša satira na tisti divji lov za mamonom, v katerega vrtinec se sučejo in mučijo tisoči in stotisoči ljudi.

Ko je Barnato iz teme prvič stopil pred veliko javnost, postal je bil uže iz klova, ki je v areni cirkuzovi s prekučevanjem kozolcev razsvetljeval gledalce, in iz igralca, ki je stradaljoč prepotoval vasi

in mesta, zbok svoje žilavosti, brezobzirnosti in spretnosti milijonar-spekulant.

Posebnost njegova bila je ustanavljanje delniških društev za izkoriščevanje zlatih rudnikov. Vse borze preplaval je se svojimi delničami. Zvezda njegova vzdigala se je višje in višje, da ni naposled nenadno zatoni v Atlantskem oceanu, v kojega valovih je našel grob — samomorilec potem, ko je zašpekuliral vse svoje neštete milijone.

Podjetje za podjetjem namreč, vsako zidano na pesek špekulacije, izjalovilo in podrlo se mu je naposled. Mož, ki je bil vajan razkošnega življenja, mož, kateremu na čast je prirejal lord major londonski njega dni bankete, ni mogel pranašati globokega padca.

Raje smrt, kot življenje brez bogastva, saj je s smrtjo konec vsega. To tolažilno vero daje nam koncem prosvitljenega devetnajstega veka materijalistična filozofija. Da se le posameznik vzdigne, da si pridobi milijone, kaj zato, če vniči tisoče življenj, pokonča tisoče malih premoženj, — apres moi le deluge, kedar pa pojde slabo, takrat pa se naredi radikalen konec.

To je credo materijalista.

Nasproti pa častitljiva podoba sivolasega župnika v Wörishofnu. Tudi on dosegel je svetovno slavo, katere si pa ni želel nikoli. In navzlic tej

svetovni slavi, navzlic temu, da bi mu bilo le hoteti treba, pa bi bil z največjo lahkoto zaslužil si milijone, živel in umrl je ubog. Vse, kar so mu iz hvaležnosti darovali od njega ozdravljeni, porabil je za vstanovitve dobrodelnih zavodov v prvi vrsti bolnic.

Država za tega moža ni imela odlikovanj, odlikoval ga je le sveti oče.

Iz hvaležnosti do Boga, ki mu je dal bogate dušne darove in iz ljubezni do bližnjega, deloval je neumorno, zdravnik duši in telesu.

Kedor pa zre to svetlo prikazen v naši mračnej dobi, ne bode obupal nad človeštvom.

† Župnik Kneipp.

III.

Poklic do duhovskega stanu postal je v 18. letu tako silen, da mu ni dal več mirovati. Neko noč vstane ob 1. uri popoldni in se napravi. Ko ga stariši vprašajo, kaj da hoče, odgovori Boštjan, da gre v Kempton pogledat, bi li ne mogel tam v šolo hoditi.

Tedaj mu zakličejo stariši za slovo: „Na potu premišljaj četrto božjo zapoved in pa svoje ravnanje!“ Niti bora ni imel v žepu, da bi si kaj kupil na 8 ur dolgi poti. Ko pride v Kempton, pogleda, kje bi dobil kako stanovanje, ter prelepo, skoro da

več s tem, da se krepko in razumno poprimajo praktičnega krščansko-socijalnega dela ter ljudstvu s svojim nesebičnim, požrtvovalnim delovanjem pokažejo, kje so prijatelji njegovi in kje so njegovi hinarški, a najhujši sovražniki. Narod se bo potem lahko odločil ter se pridružil svojim krščansko-socialnim prijateljem ter bo z njimi vred z vsemi silami pobijal narodom kvarno socijalno demokracijo.

V tem oziru so kakor na Francoskem razmere tudi drugod med katoličani povsod jednake. Zato iz navedenih besedi ni težko vporabe napraviti tudi za naše razmere. Posebe pa še naš sedanji položaj v Avstriji zahteva, da se narodi urno krepko organizujejo, ker v pravo korist ljudstva se bodo bojevali le tedaj, ako bo ljudstvo samo po svojih zanesljivih zastopnikih odločilno nastopalo v tej borbi. In le tedaj je pričakovati nove dobe, srečnejše dobe, ko si bode ljudstvo samo brez židovsko-liberalnega jerobstva dajalo zakone ter v dejanju izvrševalo geslo: *L'Etat c'est moi*.

Politični pregled.

V Ljubljani, 26. junija.

„Neue Freie Presse“ z gnojnico na barona dr. Riegerja. Davno je že, kar je dobil vodja češkega naroda, dr. Lad. Rieger, od cesarja visoko odlikovanje, vsled katerega je imel pravico do plemstva. A dokler je bil Rieger politično delujoč, toliko časa ni hotel prositi za to, sedaj pa, kot član gospodske zbornice nekako otet političnim strankarskim strastem, je dobil plemstvo. In to priliki porabi dunajska „N. F. Presse“, da v svoji židovski nesramnosti z blatom okidava moža, ki si je pridobil neizmernih zaslug za češki narod in katerega velik pomen se ravno zadnji čas kaže na Češkem, odkar so sedanji mladočeški zastopniki stopili popolno v Riegrove stopinje glede politike nasproti vladi. In Rieger, ki je bil tudi mnogo preziran od strani Mladočehov, sedaj vživa to redko zadoščenje, da vidi, kako so se nasprotniki njegovi najedenkrat spametovali ter radi hodijo politično pot, katero so nekdanj Riegru očitati kot narodno izdajstvo. Najbrže tudi to čutijo židovski liberalci in zato bi radi s svojimi napadi tudi ob tej priliki počrnil Riegra pri njegovih čeških sorojakih. Toda to je prazno delo. Rieger v svoji visoki starosti s ponosom gleda nazaj v svoje življenje in politično delovanje, ker vidi, da njegovo nesebično delo v javnem življenju ni bilo brez mnogih koristij za češki narod.

Čehi na Nižjeavstrijskem. Zonasta kurja polt obdaja nemške časopise zaradi tega, ker name ravajo Čehi na Nižjeavstrijskem v okrajnem glavarstvu Mistelbach sklicati češki shod. To vendar po našem mnenju vzlasti pri nemških liberalcih ne bi smelo vzbujati nobene jeze, kajti ako so res liberalni, potem jim bi moralo še prav biti, da se vsak narod po svoje razvija, in sicer ondi, kjer prebiva. V tem oziru smo pa že mi črni in nazadnjaški Slovenci veliko bolj svobodomiselní. Koliko šuma dela nekaj tisoč liberalnih Nemcev in slovenskih poturic na Kranjskem, toda še na misel nam ne pride, da bi dejali, da nimajo pravice, stopati po shodih na

dan in se blamirati pred svetom. In vendar je na Nižjeavstrijskem primeroma veliko več Čehov, nego je Nemcev na Kranjskem. To kričanje zopet kaže, kako nestrpni so Nemci in kako so razvajeni, nemejeno gospodovati in po Beustovem geslu Slovane pritiskati na steno. Tudi „Reichspost“, katero je znani Opitz, kakor se kaže, dobil popolno v svojo oblast, je srečno priveslala do luke, kjer se v tem oziru sesterski družji z drugimi nemškonalci in liberalnimi listi. Seveda list, ki nima za opravičenost vladnih jezikovnih naredb nobenega smisla, tudi ne more mirno priznati, da bivajo Čehi na Nižjeavstrijskem. Po mnenju te pravicoljubne gospe bi bila najkrajša pot, Čehe na Nižjeavstrijskem v narodnem oziru pobiti, potem bi bila Avstrija zopet srečna.

Nemške občine na Češkem hočejo odpo-vedati svoje posle v prenešenem delokrogu. Tako je občinski zastop v Litomericah soglasno sklenil, da župan s 15. julijem ustavi vse posle prenešenega delokroga, ako jih zakoni ne ukazujejo. Listi sedaj preresetavajo vprašanje, v koliko je ta sklep opravičen. Prvi tak posel je pobiranje direktnih davkov, kar po zakonu ni dolžnost občin. In če so ta posel opravljale, dobivale so odškodnino. Istotako zakon ne ukazuje občinam, da bi morale dostavljati strankam odloke političnih oblastev, pač pa sodnih uradov. Dalje niso občine dolžne izvrševati posle gledé vojaških rezervistov in odpustnikov; dolžnost imajo le naznaniti objavo gledé nabornih dnij, nikakor pa ne pobirati vojaške takse. Dalje morajo občinski uradi izgotavljati delavske knjižice proti odškodnini. To so glavni občinski posli prenešenega delokroga, ki pa po trditvi nemških listov niso utemeljeni po zakonih, če tudi po vladnih naredbah. Proti mogočim ukazom morejo se občinski zastopi pritožiti na deželno vlado, oziroma na notranje ministerstvo in upravno sodišče. Radovedni smo, ali bodo ostale nemške občine posnemale vzgled litomeriškega občinskega zastopa.

Gornje Avstrijsko — deveta dežela za nemške nacionalce. Državni poslanec dr. Ebenhoch je izdal zadnje dni brošuro, v kateri natanko opisuje dogodke iz zadnjega državnozbornskega zasedanja, posebno podrobno še dogodke glede jezikovnih naredb. Pisatelj pojasnjuje, kako stvarno stališče da v tem vprašanju zastopa katoliška ljudska stranka, katere zastopnike vodijo pri tem jedino le stvarni oziri, da vsak narod v državi dobi svoje po ustavi mu zagotovljene pravice. Dr. Ebenhoch omenja, da s tem poslanci katoliške ljudske stranke niso izdali svojega nemškega naroda, kakor jim očitajo nacionalci in liberalci, marveč, da so jedini dostojno in častno zastopali kulturni nemški narod v državnem zboru. — Jasno je, da je nemškim nacionalcem krepko organizovana katoliška ljudska stranka na Gorenjem Avstrijskem hud trn v peti. Zato so marsikaterikrat že liberalci poskušali zanesti strasti in prepire mej somišljenike katoliške ljudske stranke. Toda do sedaj se jim to ni še nobenkrat posrečilo. Sedaj zopet napovedujejo Schönerer, Wolf, Iro in drugi nemško-nacionalni apostoli, da pridejo na Gorenje Avstrijsko hujškat narod zoper narodne odpadnike. „Linzer Volksblatt“ piše, da naj le pridejo

nemško-narodni kričači na Gorenje Avstrijsko, toda naj si sami pripišejo, ako v tej deželi tudi staknejo, česar po svetu iščejo. Brezvercevi in brezdomovincevi Gorenji Avstriji ne marajo in zato je vsak poskus prodreti z nemško-narodnimi frazami mej ljudstvo brezuspešen.

Spanija. Vodja španskih liberalcev, Sagasta je v klubu prečital izjavo, v kateri oporeka očitjanju, da bi se liberalci ne zanimali za kubansko vprašanje. Liberalci bi, ko bi bili na krmilu, poslali na Kubo sposobnega generala ter ločili politično od vojaške uprave. Na Kubi se mora uvesti avtonomija, na Filipinih pa zatreti vstaja. Čudno, da Sagasta preje ni izdal svojih načrtov, ki bi domovini prihranili mnogo milijonov. Sicer pa je bil maršal Campos takoj izprva poveljnik proti kubanskim ustašem, a ni ničesa opravil.

Mirovna pogajanja. Turški vojaški krogi zahtevajo, da mora Turčija dobiti tudi Karadagh gorovje in mesto Volos. Tako daleč pa evropski zastopniki gotovo ne bodo odnehali turškim zahtevam. — Iz Berna se poroča, da hoče bivši švicarski zvezni predsednik prevzeti mesto guvernerja na Kreti. Preje pa hoče vedeti, katera sredstva in nalogo mu poverijo velevlasti. V Parizu se pripravlja obširen vladni program, ker Francija želi, da se krečansko vprašanje hitro reši.

Cerkveni letopis.

Katoliški shod v Milanu.

Katoliški Italijani bodo imeli dne 30. in 31. avgusta, 1., 2. in 3. septembra t. l. XV. shod v Milanu. Sekcije bodo sledeče: 1. Organizacija in katoliško gibanje v obče; 2. krščansko-socijalna ekonomija; 3. vzgoja in pouk; 4. tisk; 5. krščanska umetnost. Glede na organizacijo se bodo razgovarjali posebno o organizaciji katoliškega dijaštva na univerzah; o postavni obrambi pravic katoliške cerkve in cerkvenih ustanov, o volitvah; o papeževih delih, noviču sv. Petra, božjih potih; o nedeljskem počitku. Kar se tiče ekonomije, razpravljali bodo o socijalnih ekonomskih ustanovah v prid delavskim stanovom, pa o občinih socijalno-demokracijskih ustanovah. Glede na vzgojo posvetovali se bodo o verskih šolah; o katoliških vzgojevališčih; o obrambi pravic, ki jih imajo katoličani do šole. — Razgovarjali se bodo tudi, kako pospeševati katoliški politični tisk in tisk za ljudstvo. Častni predsednik shoda bo kardinal nadškof milanski, dejanski predsednik pa bo energični markese Bottini.

Veselo znamenje je, da se katoliški Italijani vedno bolj gibljejo. To je tem bolj potrebno, ker so se zadnji čas zopet začeli pojavljati katoliški liberalci, ki hočejo biti po stari navadi liberalno katoliški, a bi ob enem radi sami določevali, kdaj morajo biti pokorni cerkveni oblasti, a kdaj ne. — Leon XIII. je modro prepovedal italijanskim katoličanom, da se ne smejo udeleževati volitev za zbornico, a ti možje, ki imajo v programu kot prvo točko, da so celi katoličani, pravijo tudi nadalje v programu, da se bodo udeležili volitev, kadar se jim bode zdelo. Vladavina na Laškem je protipostavna in papeži jo nočejo in ne morejo priznati, katoliški liberalci izpovedajo, da jo priznavajo. Zoper

s povzdignjenimi rokami prosi gimnazijskega ravnatelja, naj se ga usmili in ga vzame v šolo. Ta si je prizadeval vse, da bi mlademu tkavcu izbil take misli iz glave. Ker pa Boštjan nikakor ni odnehal prositi, dovoli mu ravnatelj vstop v gimnazijo pod tem pogojem, da prinese od očeta potrdilo, češ da je zadovoljen s sinovo namero. Zvečer ob 6. uri istega dne bil je zopet doma, a oče mu ni hotel dati takega potrdila.

Kaj naj stori zdaj? Nagnenje njegovo je tako burno in silovito, nikogar pa ni, ki bi mu hotel iti na roko, da niti noben duhovnik mu noče pomagati. Boštjanu to ni dalo pokoja, in ker vidi, da se mu ni zanašati na pomoč družih, sklene si pomagati sam. Pa kako? Napravil si je ta načrt: Shranjevali hoče prav pridno denar, kar ga prisluži, delati neumorno, zapravljati nič, in ko si bo tako nabral nekaj vkup, pojde kot tkavski pomočnik iz doma, da poišče kakega župnika ali drugega človekoljuba, ki bi mu hotel pomagati pri učenju.

Seveda, zgodilo se je tudi njemu, kakor že marsikomu: napravil je račun brez oštirja, ne, brez Boga. Boštjan je obračal, Bog pa je obrnil, kakor bomo videli iz naslednjega oddelka v njegovem življenju. Človeka mora ganiti do solz ta neusahljiva in neumorna pridnost in delavnost njegova, zlasti pa če pomislimo, če je toliko delal in trpel, da bi

postal to, kar mu je velevalo srce: mašnik Gospodov. To dobo Kneippovega življenja moramo imenovati junaško dobo in to po vsej pravici, če si pred očimo njegov vstrajni boj zoper razne ovire.

Dne 17. majnika leta 1842, torej ravno njegov 21. rojstni dan, ko je delal pri statvah, nastal je na drugem koncu vasi požar, ki je v jedni uri dosegel tudi Kneippov rojstni dom. Bil je sam doma razven jedne sestre in kar se je dalo, sta znosila iz hiše, toda čas je bil prekratek, ogenj je pa silovito divjal in segal dalje. Zgorela je hiša, vrh tega tudi njegovo malo pohištvo, katero si je bil napravil. Ravno tako požrl je ogenj tistih 70 gl., katere si je bil prihranil in katere je prinesel izpod strehe ter jih položil v vežo. Popadel je tudi svojo skrinjo, da bi jo čez stopnjice privlekel. Toda nagnila se je počez in stopnjice so bile zabasane: skrinje ni mogel spraviti niti naprej niti nazaj. Skodlje na strehi so pregorele in kamenje, katero je branilo, da ni veter strehe raztrgal, začne padati v vežo in na stopnjice. Bila je skrajna sila in komaj se je še Boštjan rešil s tem, da je splezal čez skrinjo ter drvil na prosto, pri tem je pa pozabil na denar.

Tako je stal stari študent — kakor se sam imenuje — pred pogoriščem svoje sreče ter gledal, kako uničuje ogenj rojstno hišo, njegov težko pridobljeni denar, njegovo pohištvo. Rešil je le hodni-

čno srajco na sebi in ravno take hlače: to je bilo celo njegovo premoženje. Kdo ne bi verjel njegovim besedami, s katerimi opisuje svoje tedanje stanje? Pravi tako-le:

„Nikdar v svojem življenju še nisem tako umel, kako ničevi so naklepi človeški in kako hitro konča Neskončni vsako sklepanje in izvrševanje teh sklepov. Izgubo doma bi bil že kmalu prebolel, če bi bilo le količkaj kazalo, da bodem vendar le izvršil, kar nameravam. Toda vsled tega dogodka zdelo se mi je — da govorim po človeško — vse popolnoma nemogoče. In vendar oživila se je v meni stara misel, katero ni požgal uničujoči plamen: ako tvoj Bog hoče, zamore se še vkljub temu zgoditi. — Pa le pomislimo bado pogorelec! Na vrhu nekega hriba stoji naša vas, bližnji kraj — neka podružnica — je oddaljen tri četrte ure, večji kraj pa jedno uro.“

Res, žalostno je bilo stanje Boštjanovo: brez vseh pripomočkov, pogorelec, ubožen, a vendar ga žene srce in poklic v šole, v duhovski stan! To je bil hud boj v duši, katerega je moral prestati, a zmagalo je ono krepčenje, ki ga je od mladih nog naudajalo: sklenil je vse storiti, kar bo le mogoče, da izvrši svoj namen.

In kakor bomo videli, se mu je po tej nesreči v tem oziru obrnilo na boljše. Našel je kmalu lju-

ta katoliški liberalizem postavil se bo katoliški shod. Zato je vsprejel v program obrambo pravic katoliške cerkve, pa odločno izjavo: ne elettori, ne eletti!

Socijalne stvari.

Kmetijske zadruge.

S kmetom se je dosedaj postopalo liki pasterka. Dasi je steber države, dasi sloni na njem vsa teža davčna, krvna in denarna, je vendar država dosedaj zanj vse premalo storila. Če je tudi sem in tje vlada predložila kako predlogo, ki bi služila v prosep kmetijstvu, se je navadno pokopala v kakem odseku. Čuditi se pa temu ni, saj so v bivši zbornici imeli še vedno največji vpliv židje in kapitalisti.

Tako je vlada že dne 10. oktobra 1893 predložila zbornici načrt zakona o kmetijskih zadrukah. A cela predloga je zaspala v arhivu gospodarskega odseka. V lanskim jeseni pa je novi poljedelski minister načrt odtegnil, ter letos z novim zasedanjem ga dopolnjenega in popravljenega predložil zboru. Upanje je, da se vsaj v jeseni sprejme zakon o ustanovitvi kmetijskih zadrug.

O koristi in važnosti kmetijskih zadrug je govoril naš list obširneje že lansko leto, vendar hočemo nekoliko pojasniti nekatere važnije točke vladinega načrta.

Vsak sodni okraj bode imel svojo okrajno in vsaka dežela svojo deželno kmetijsko zadrugo.

Zadruge bodo prisilne in vsak posestnik, ki ima zemljišče v kakem sodnem okraju, bode moral biti član dotične kmetijske zadruge. Vsi člani okrajnih zadrug so tudi člani deželne zadruge.

Zadružnina se bode plačevala z naklado na državni zemljiški davek. Davkarije odpošljejo nabrane svote zadrugam.

Vživale pa bodo te zadruge razne olajšave; tako pri plačevanju davkov, oproščenje pristojbin in kolekov pri lastninških izpremembah, znižanje železničnih voznin itd.

Delokrog kmetijskih zadrug bode zelo obširen. Glavni njih namen je, da se bodo prideli skupno prodajali in vse za kmetovanje potrebno skupno kupovalo. Zadruge bodo napravljale svoja skladišča, kjer se bode shranjevalo blago zadržanov, naročevale kmetijske stroje. Zadruge bodo pospeševale osebni kredit kmetov, podpirale bodo posojilnice, posebno Reifeisenove, posredovale pri raznih zavarovanjih, prirejale poučne shode i. t. d.

To za kmetijstvo velepomembno vladno predlogo mora vsaki prijatelj ljudstva z veseljem pozdraviti. Tudi mi smo se razveselili tega načrta pravi „Primorski list“. Le paragraf 20 nam ne ugaja, ker utegne postati osodepoln za slovensko narodnost. Po tem zakonskem načrtu se namreč dosednji deželni kulturni sveti spremene v deželne zadruge. Ako ima dežela kulturni svet po narodnostih razdeljen v oddelke (na Češkem), se ustanovi toliko deželnih zadrug, kolikor ima kulturni svet oddelkov. Pa tudi okrajne zadruge se v takih deželah pridruže oni deželni zadrugi, h kateri spada po narodnosti. Da bi se tudi v drugih deželah z dvojno narodnostjo ustanovile po narodnosti ločene deželne in

okrajne zadruge, o tem zakonski načrt ne govori. In ravno ta okoliščina je skrajno nevarna za prosep zadrug in narodnost i Slovencev. Po tem načrtu bi se pri nas na Goriškem, v Istri, Stajerskem in Koroškem ustanovila samo po jedna deželna zadruga. Kolika nevarnost za slovensko narodnost. Slovenci bi bili v teh zadrukah izročeni v popolno oblast narodno nasprotnim deželnim zastopom. Kako znajo naši sosedje vsako napravo izrabljati v svoje namene, je predobro znano. Ves vpliv na zadruge bi naši narodni nasprotniki izrabljali v to, da bi raznarodili Slovence.

Ti bodo branili svoje pravice in tako bode v zadrukah vladal narodni in politični boj, delo za gospodarski napredek pa bode zaspalo. Da bodo zadruge res uspešno delovale v prosep kmetijskega stanu, treba jih razdeliti po narodnosti. Zato se morajo člani naše krščanske narodne zveze potegniti z vso odločnostjo, da obvelja predlog posl. v. Berkša, naj se zadruge ločijo po narodnostih. Ako naši poslanci ne dosežejo tega, potem nam Primorcem kmetijske zadruge bodo ne samo nič koristile, marveč škodovala v narodnem pogledu. To važno točko priporočamo v prevdarek vsem kmetovalcem in njih prijateljem, ter naj se po tem bodisi na shodih, bodisi po občinskih zastopih izjavljajo za to, da se po vseh deželah z mešanim prebivalstvom ustanove po narodnostih ločene deželne in okrajne zadruge. Take izjave bodo najboljša opora poslancem, kedar pride stvar na vrsto v državni zbornici.

Na delo v prosep kmetijstva in obrambo naše narodnosti!

Tedenski koledar.

Nedelja, 27. junija: Tretja pobink.: evang.: Prilika o izgubljeni ovci. Luk. 15. Sree D. M. — Ponedeljek, 28. junija: Leon II. papež. — Torek, 29. junija: Peter in Pavel ap. — Sreda, 30. junija: Spomin sv. Pavla. — Četrtek, 1. julija: Nicet skof. — Petek, 2. julija: Obisk Mar. D. — Sobota, 3. julija: Helijodor šk. — Lunin spremen: Mlaj 30. junija ob 3. uri 53 m. zjutraj. — Solnce izide 1. julija ob 4. uri 19 m., zaide ob 7. uri 48 minut. — Dan se skrči v juliju za 50 minut.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 26. junija.

(Narodna slavnost) blagoslovljenja zastave pevskega društva „Ljubljane“ dovela bo jutri v belo Ljubljano mnogo zastopnikov raznih društev iz vseh krajev naše lepe domovine. Vesela nam je prilika najiskrenejše pozdraviti vse drage nam brate in sestre, ki jutri pridejo od blizo in daleč v naše mesto, vsem kličemo bratski: Dobro došli pri narodni slavnosti, kjer se v lepi jedinstvi družijo Slovenci proslavljajoč društvo, ki goji vsem milo slovensko pesem, od katere je žaleti, da oblaži razburjene duhove, ter jih združi v krepko slogu pri delu za duševni in gmotni napredek naroda!

(Brezverci.) Pisali smo zadnjič, da ne odobravamo vsega, „kar pišejo in počenjajo dunajski kršćan-

ski socijalisti ali bolje (pristavili smo) dunajski — antisemitje“. „Slovenski Narod“ seveda po svoji znani logiki izvaja, da smo rekli, „da dunajski krščanski socijalisti ne zaslužio imena krščanskih socijalistov, da jim gre ime antisemitje, in da zastopajo nekato-liška načela, in da je to pač tisto, kakor ča bi jih kratko imenoval brezverce“. In potem sklepa: „Kaj tacega Lueger, Scheicher in drugi pač še niso čakali, pa kaj hočejo, težko je dobiti milosti pri „Slovenca“. Seveda, seveda, jasna posledica! Samo tega „Slovenski Narod“ modro ni natisnil, zakaj smo dejali restrictive „dunajski krščanski socijalisti ali bolje dunajski — antisemitje“. Nadaljevali smo namreč: „Ali nismo že večkrat poudarjali, da krščanski socijalizem na Dunaju ima še mnogo balasta, še mnogo neočiščenih elementov, ki jih družijo samo negacija, samo opozicija proti židom, ki jim ne gre ime krščanski socijalisti, ampak le antisemitje?“ Ali spozna pamet „Slovenskega Naroda“, da razločujemo v dunajskem krščanskem socijalizmu dva elementa? En element je po načelih res krščansko socijalen; drug element, ki mu mi pravimo balast in neočiščen element krščanskega socijalizma, je pa le antisemitsk. In vplivu tega pripisujemo mi, da ravnanje stranke ni vedno tako, kakršno bi moralo biti. Pravi krščanski socijalist mora biti načeloma katolišk (Lueger je to že dostikrat dokazal), a dejanski v posameznih konkretnih vprašanjih vendar sem ter tam niso ravnali prav, tako v celjskem vprašanju, tako gledé na jezikovne naredbe. To ravnanje smo imenovali nepravilno in nekrščansko. Kar se pa drugih tiče, niti malo ne dvomimo, da tudi načeloma niso katoličani, sicer ne bi mogli pisati tako kakor pišejo. Brezvercev prvih nismo imenovali in jih ne bi mogli, sicer bi bil vsak katoličan, ki stori kedaj temu ali onemu krivico, brezverec. Tudi drugih nismo imenovali brezvercev, a če je „Slovenskemu Narodu“ tako drago, bodi. Kdor brani nekato-liška načela, ni katoličan, in razložena načela nemškega antisemitskega lista niso katoliška. A brezverce imenujemo mi tiste, ki načeloma, dosledno, vztrajno pobijajo katoliško vero in katoliške nra-vi. In tak je „Slovenski Narod“. „Slovenski Narod“ se je norčeval iz dogem; pobijal „syllab“; zasmehoval „indeks“; blatil cerkvene ustanove; rogal se katoliški morali; preziral cerkveno oblast; branil materijalizem — in to dela še vedno. Tak imenujemo mi brezverski list! Veselilo nas bo, če bi vas tudi sedaj naša „moška odkritosrčnost resnično razveselila“!

(Iz Moravč.) Vpokojeni beneficijat gosp. Martin Barlič je danes pred poludnem umrl. Rojen 11. novembra 1821 je bil 31. julija v mašnika posvečen. Gorečega častilca presv. Srca je ljubi Bog ravno na ta praznik rešil dolgoletnega bolehanja. Naj v miru počiva! Pogreb bo v ponedeljek ob 9. uri.

(Odkritje Praprotnikove spominske plošče) se vrši v nedeljo dne 4. julija t. l. v Podbrezju na Gorenjskem. „Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani“, ki priredi slavnost, se nadeja, da se bodo udeležili te slavnosti častilci prezaslužnega Praprotnika polnoštevilno. Kdor se udeleži slavnosti, naj to

dij, ki so ga umevali in mu pomagali naprej. Prej pa je še moral pomagati svojim, da se vzdigne iz pogorišča nov dom.

Imel je malo blagajnico, v katero je vse deval, kar je prislužil. Ta denar pa je spravil in skril pod streho, da ne bi tudi domačih kdo vedel, kje ga ima. Tri leta delal je kot težak z največjim veseljem, ker zdelo se mu je, da je že polovico bližje svojemu cilju. Sedaj je nosil pri zidarjih malto, sedaj je zopet pomagal kmetom pri setvi in žetvi, in tako mu je potekel čas do Božiča. Mislil pa ni pri tem samo na denar, ampak tudi na to, kako bi si napravil malo pohištvo, kakor bi se spodobilo di-jaku. Sam si je stkal posteljno opravo, dal si napraviti skrinjo in mislil je, da je dobro poskrbel za svojo bodočnost.

Ko je bil star 20 let, mu je nagloma umrla mati; ulila se ji je kri. Zanj je bila to velika nesreča, ker sedaj bi ga kot izurjenega rokodelca njegovi domači mogli še manj pogrešati.

Ko je dosegel 21. leto, sklenil je po leti, mesto da bi šel kmetom pomagat pri košnji, iti na ptuje, da bi tam koderkoli poiskal usmiljenega in človekoljubnega duhovnika, ki bi mu hotel začeti pomagati pri učenju. Nikdo ni vedel, kaj da namerava; vse je bilo dogotovljeno in pripravljeno, meseca junija hotel se je podati na pot.

Revolucija v Pasji Vasi.

Kulturnozgodovinska študija.

Spisal Jože Arko.

(Konec.)

„Sodimo ga, obsodimo ga!“ so zavpili zbrani zborovalci. In gospod Biga je takoj zgrabil za čašo, iz katere je pil župnik, je postavil na mizo in zakričal:

„To sodimo!“

In sedaj se je začela ona imenitna sodba, katere ne bo pozabil pesoglavski rod tudi potem, ko bodo že strohnele kosti sedanjih pesoglavcev. Sedaj govori samo učitelj Senica, da je to zgodovinsko-važen fakt, kateri pesoglavski revoluciji podaja auctoriteto. Pozni rod pa bode s ponosom pravil o junaški sodbi svojih prednikov, ki so se prvi na kmetih otesli duhovniških spon in so obsodili župnikovo čašo na smrt. Izvestno bo tudi „Homerjev naših pesem pela“ o reakciji in obstrukciji priprostih kmetov nasproti duhovniški nadoblasti.

Jeden sam je bil, ki je zapustil pri tej famozni obravnavi sodniško sodbo. To je bil Jernej Žolna. Njemu je bilo to preveč. Bil je premehkega srca, da bi mogel gledati, kako bodo obsodili lepo, zlatom obrobljeno čašo. Vrh tega tudi njegovega prijateljskega ni bilo, trgovca Skočina. Brez njega pa ni

mogel vztrajati Jernej pri tako grozoviti sodbi. Bil ni dovolj trdne konstitucije.

Zunaj pa je nekoliko postal. Radoveden je bil malo, pa prav malo. Slišal je, kako je recitiral bri-pavo Biga vse napake župnikove, kako mu je občinstvo pritrjevalo, kako se je pozival zagovornik, a ga ni bilo, kako se je slednjič izrekla končna obsodba.

Nekaterim se je strahu skrčilo srce, ko so čuli smrtno obsodbo. „Uboga čaša!“ je vzdihnil. Na to so podvzivali korake, ozirajoč se bojazljivo okrog sebe. Nočni mir je ležal nad trgov, ovijajoč vso prirodo s plaščem pokoja...

Jernej je prišel domov in malone ga je bolelo srce. Župnik se mu je smislil, smilila se mu je tudi čaša, ki je bila obsojena na smrt. Vlegel se je, a zaspanec ni hotel priti. Enkrat, dvakrat, trikrat... je bil že odmolil molitvico:

„Pojdimo spat

Bog je zlat“.

a vkljub temu ni mogel nocoj zaspiti. Čudni ob-razi so ga strašili.

Pozno v noč je trajal shod. Slednjič so nekateri pocepali in podremali na klopeh in mizah, drugi so se poizgubili domov, štirje glavni sodniki pa so nesli čašo na morišče. Na pragu župnišča so jo raz-bili in obesili roč na kljuko pri vratih.

naznani „Slovenskemu učiteljskemu društvu v Ljubljani“ vsaj do 1. julija, da se vé natančno število udeležencev, kar je potrebno zaradi skupnega obeda, ki bo pri gospodu A. Pavlinu. Natančen vspeh se prijavi v kratkem.

(C. kr. mestni šolski svet) je imel v sredo dne 16. t. m. redno sejo, o kateri smo prejeli nastopno poročilo. Predsednik proglasi sklepčnost, otvori sejo in pozdravi navzoče, v prvi vrsti novoizvoljena zastopnika občinskega sveta odvetnika dr. Majarona in c. kr. ravnatelja obrtnih strokovnih šol J. Subica. Zapisnikar poroča o kurentnih stvareh in njihovi rešitvi, ki se brez ugovora vzmó na znanje. Sklene se, da se ima vršiti okrajna učiteljska konferenca za slovenske in slovensko-nemške šole v Ljubljani v ponedeljek 12. julija t. l. ob osmih zjutraj v telovadnici I. mestne deške 5razrednice. Istega dne se ima ravno tam ob enajstih dopoldne vršiti shod učiteljstva v ta namen, da si odbero dva zastopnika v mestnem šolskem svetu za novo šestletno dōbo. Razpisati je izpraznjeno V. učno mesto na mestni dekliški 5razrednici z obrokom do 12. julija t. l. Za dovolitev nagrad za vzdrževanje šolskih vrtov tukajšnjega šolskega okoliša se predlože visokemu c. kr. deželnemu šolskemu svetu utemeljeni nasveti. Prošnja učiteljskih zborov mestne dekliške 5razrednice in mestne nemške dekliške 6razrednice za reklasifikacijo učnih mest na teh šolah se ima priporočilno predložiti visokemu c. kr. deželnemu šolskemu svetu in isto storiti glede prošnj dveh mestnih učiteljev za novčeno podporo. Prošnja vodstva II. mestne 5razrednice, da bi se vsled konferenčnega sklepa učiteljstva tej šoli večerni pouk na tamošnji obrtni pripravljalnici preložil na četrtek dopoldne, se odkloni. Uvažujejo se nekatere želje, ki so v tesni zvezi z vršnim se adaptovanjem pritličnih prostorov prvega šolskega splotja na Vrtači. Višje nadzorništvo c. kr. tobačne režije je naprositi, da iz sanitarnih razlogov na tovarniških dimnikih napraviti da dimne požiralnike. Šolsko leto se ima skleniti 15. julija t. l.

(Zadruga obrtnikov Črnomaljskega sodnega okraja.) Dne 21. junija se je vršila pri tukajšnjem glavarstvu volitev. Vseh obrtnikov v okraju je 238. Da se je mogla volitev izvršiti, je bilo potrebno, da pride najmanj ena četrtnina vseh obrtnikov — volilcev skupaj. Pričakovali smo, da bodo prišli v obilnem številu, pa nekateri so bili zavoljo daljnega pota zadržani, mnogi pa, ki so hoteli iti na volišče, so bili od nekaterih, ki radi neslogo in nemir sejejo, po raznih spletkah odvrnjeni, da se volitve niso udeležili. Nekaterim je celó mrzelo, da bi volili zavednega katoliškega moža predsednikom, zato so na razne načine skušali volilce od volitve odvrti. Vendar vsi poskusi so bili zaman, kajti prišlo je 60 volilcev na volišče. Predsednikom je bil izvoljen Davorin Francič, klobučar v Črnomlju, z 58 glasovi, ki se je največ trudil za vstanovitev zadruge, druga dva sta dobila vsak po en glas. Podpredsednikom je bil izvoljen enoglasno krojač Fran Lozar. Odbornikom so bili izvoljeni iz Črnomlja: krojač Janko Fugina, pek Vinko Leitgeb, mizar Jožef Schweiger, mesar Štefan Kožar, trgovec Martin Malnarič, gostilničar Andrej Lakner; iz Loke: črevljar Vekoslav Fabjan, ključavničar Ivan Čagran, kovač Vekoslav Gorupič; iz Vinice: krojač Ivan Flajnik. Namestnikom so bili izvoljeni: zidar Štefan Skočilič iz Loke, črevljar Jožef Cvar iz Vinice, mizar Jožef Malnarič iz Krupe, mlinar Matija Starešinič iz Podbrezja, gostilničar Anton Prebelič iz Predgrada in mlinar Jožef Gangl iz Vinice. Skupni obed je bil v gostilni gosp. Fran Suštersiča, katerega sta počastila s svojo navzočnostjo tudi gg. okrajni glavar in mestni župan. Med obedom je sviral mestna godba. Prvi nagovor je imel g. predsednik, katerega vsebina je bila ta-le: »Dospela mi je čast, da sem bil danes izvoljen za predsednika tukajšnje na novo ustanovljene obrtne zadruge, za kar se mojim gospodom sodrugom najtopleje zahvaljujem in zagotavljam, da bodem to mesto častno vodil. Da se z obrtno zadrugo povzdigne moč, red in stanovska čast obrtnikov, to pričajo nam mesta, v katerih že take obrtne zadruge obstojijo. Zahvaljujem se slavnemu c. kr. okrajnemu glavarstvu za naklonjeno podporo, proseč, da blagovoli društvo tudi nadalje podpirati. V dolžnost si slednjič štejem, da se spominjam našega presvitlega cesarja Franc Jožefa, kateri za vse stanove tako tudi za obrtniški po očetovo skrbi ter mu kličem: trikrat Slava!!! Slava! je enoglasno odmevalo po dvorani, mestna godba pa je

zaigrala cesarsko himno, med pokanjem topičev. Za tem je govoril gospod glavar ter v lepih besedah nazdravil zadrugi, da bi vspešno delovala in se razcvetala v prosep vseh obrtnikov, kateri govor je bil navdušeno sprejet, ker smo prepričani o g. glavarjevi naklonjenosti do zadruge. Na to je sledilo še mnogo drugih govorov, — le od gospoda mestnega župana smo ga pogrešali — ki so vsi merili na to, da bi zadruga vspevala, da bi obrtniki drug drugega podpirali in tako prišli do zaželjene boljše bodočnosti.

(Friderik Baraga.) Za spomin ob stoletnici Friderik Barage, misijonarja indijancov v severni Ameriki in škofa v Merquette je trgovec Jakob Petrovič v Trebnjem založil fotografske podobe v obliki vizitnic in kabinetnih fotografij.

(Vojaške vaje) bodo na Notranjskem od 3. do 29. avgusta, in sicer od 3. do 17. ima vaje polk st. 27, ki odpotuje iz Ljubljane v Rakek dne 1. avgusta; od 19. do 29. bodo med Rakekom in Crknicco brigadne vaje, od 4. do 7. septembra pa divizijske med Ljubljano in Vranskim, 9. in 10. septembra korne vaje vzhodno od Vranskega.

(Zboru „Glasbene Matice“) je posvetil nje častni član g. Anton Foerster svoj opus 62. „Domu“, na besede I. N. Resmanove za moški zbor, bariton-solo in četverospjev. — G. Josip Čerin pa štiri narodne pesmi: „Zadnji kozarec“, „Mila lunica“, „Pod oknom“, „Bom šel na planince“.

(Prodajanje premoga po Ljubljani.) Mnogo se je čulo pritožb po mestu zaradi kričanja, s katerim so razni vozniki premoga po Ljubljani ponujali po hišah svojo robo. Mestni magistrat je prepovedal sedaj to kričanje, ter ukazal, da naj s piščalkami naznanjajo, da je premog pred hišo na prodaj. Zanimivo je to, da bo te piščalke mestni magistrat sam prodajal po 80 kr., drugod menda takih poslov ne nakladajo magistratu. Sploh pa mi menimo, da bi bilo najbolje, ako bi se krošnjarstvo s premogom po mestu popolno odpravilo, marveč naj stranke same naravnost pri podjetnikih naročajo premog, kateri se jim potem naročen dovede. Tako je navada tudi po drugih večjih mestih. To je za stranke toliko bolje, ker sedaj navadno ne dobe toliko premoga, kolikor ga plačajo.

(Sejm v Trnovem na Notranjskem.) Naprošeni smo naznaniti, da bo sejm v Trnovem v ponedeljek po sv. Petru, t. j. 5. julija.

(Obsodba Barkovljanov.) Dne 24. t. m. popoldne je bila proglašena razsodba v razpravi zoper Barkovljane v Trstu. Obsojeni so: Avgustin Pertot po domače Spolovina 9 mesecev, Josip Pertot p. d. „casa giala“ 9 mesecev, Josip Pipan p. dom. Rokič 13 mesecev, Ivan Marija Pertot p. d. Rus 6 mes., Leopold Pertot p. d. Rus 15 mes., Ivan Skabar po domače Špele 12 mes., Ivan Marija Pertot po dom. Zepe 5 mes., Štefan Živec p. d. Mož 6 mes., Venceslav Martelanc p. d. Uho 4 mes., Evgen Pertot p. d. Kaža 12 mes., Franc Guštin Panogla 10 m., Dragotin Skerl p. d. Melon 13 mes., Štefan Krečič p. d. Zelje 12 mes., Fran Pertot p. d. Nene 12 m., Anton Starec p. d. Cjak 2 mes., Alojz Tavčar p. d. Bajdov 8 mes., Miha Tavčar p. d. Bajdov 7 mes., Josip Vatovec iz Senožec 7 mes., Aleksander Pertot Tura 12 mes., Andrej Čok Petelinček 8 mes., Josip Štok Pandur 7 mes., Miha Znideršič Sardo 12 m. — Obtoženi Svetko Martelanc je bil spoznan nekrivim ter oproščen.

(Nemški šulverein) je izdal poseben oklic na Nemce, v katerem lažnjivo toži o zatiranju nemškega naroda v Avstriji, ki je zato dolžan, skrbeti sam za svoj naroden obstanek. Iz tega vzroka se je osnovalo nemško šolsko društvo, ki je od 1. 1880 do 1896 izdalo v društvene namene 3.309.534 gld. 41 kr., in sicer za svoje šole 1.306.243 gld. 12 kr., za podpirane šole 270.542 gld. 31 kr., za svoje otroške vrte 413.865 gld. 76 kr., za podpirana otroška zabavišča 190.718 gld. 18 kr., za zgradbo šolskih poslopij 486.634 gld. 47 kr., za podporo šolskim zgradbam 312.337 gld. 27 kr. in za druge šolske podpore 329.193 gld. 30 kr. S tem se je veliko storilo v društvene namene, toda nujne potrebe zahtevajo novih žrtev in zato vabi načelnik dr. Weitlof nemške rojake, naj pridno skladataj doneske za nemško šolsko društvo. Večina teh šolskih zavodov podpira le otroke drugih narodnostij, zlasti slovanskih, ter jih tem potom na najložji, dasi najbolj nenaravni način ponemčuje. Nasproti takemu nestrpnemu postopanju od strani nemških liberalcev nimamo Slovani družega sredstva, kakor zdatno podpirati slovanska šolska društva, pri nas družbo sve-

tega Cirila in Metoda, na katero je treba vzlasti sedaj povodom bližajočega se praznika sv. Cirila in Metoda opozarjati, naj jo ne zabije požrtvovalni Slovenci.

(Pobalinstvo celjskih Nemcev.) Kakor nemški poslanci v političnem, tako se vedejo njih častilci, celjski Nemci v zasebnem življenju prav pobalinski. V zadnjem času omenja „Dom.“ te le stvari: omazali so Slovence g. Rebeku s črnilom hišo, raztrgali so plakate, kateri so naznanjali tamburaški koncert in jih prekrizali v najrazličnejših barvah. Nadalje so pred tednom dni čuli nekateri obiskovalci „Narodnega doma“, v kako „finih“ izrazih so na nasprotni strani nekateri gospodje govorili o naši narodni hiši: soglasni so pa bili vsi da: „beim ‚Narodni dom‘ muss man ausspucken“. Mi mislimo, da imajo gospodje že drugje še kaj pljuvalnikov. In to so bili večinoma olikani, — kakor pravijo sami — trgovski pomočniki raznih nemških in nemčur-skih tvrdk. Posebno se odlikujejo v takih dejanjih pomočniki v prodajalnici Alojzija Wallanda na rotoškem trgu. Tam psujejo pri odprtih vratih Slovence s priimki: „Wiudischer Hund“, in „Wenn Sie ein Windischer sind, kommen's nur herein“. Pa to še ni dovolj, ko je v torek popoldan šel nek Slovenec mimo prodajalne izmisli si nekdo od slavnega osobja te pragermanske tvrdke slabo šalo in je začel metati za omenjenim gospodom debele lešnike. Kaj porečejo k temu tisti, ki tako trdko podpirajo?

(Iz „Glasbene Matice“.) „Slovenski Narod“ poročal je pred 14 dnevi nekako nerazumno, da se bo vršil občni zbor „Glasbene Matice“ meseca septembra t. l., ker bo isti čas obhajati petindvajsetletnico društvenega obstanka. Na tem bi se nikdo ne spodtikal, če že misli društveni odbor, da je potreba k proslavi tudi občnega zbora, kar se pa navadno ne uporablja. Ker se pa sliši iz odbora samega, da se preloži v to svrhu redni občni zbor za dva meseca, tako poprašujejo društveniki za vzrok takemu ukrepu in trosijo se nepotrebne vesti. Po pravilih „Glasbene Matice“, na podlagi katerih je c. kr. deželna vlada obstanek društva privolila, konča se društveno in šolsko leto 15. julija. S tem dnevom sklepajo se letni računi in vsa druga društvena posla ter preneha tudi odgovornost funkcionarjev, in društveno leto zaključí ter otvori novo dobo redni občni zbor, kateri se mora shajati vsako leto v prvi polovici meseca julija. Ta redni občni zbor, ki je prava podlaga društvu, hoče baje odbor preložiti za dva meseca, oziroma za daljši čas, ker do danes še ni ničesar pripravljenega za proslavo petindvajsetletnice, v dveh mesecih se pa tudi ničesar dostojnega pripraviti ne more, kar je vsakemu razumniku jasno. V pričujočem slučaju je odborova dolžnost, da skliče redni občni zbor v prvi polovici meseca julija, potem pa, če kaže potreba, izredni občni zbor meseca septembra. Pri zavodu, kakoršen je „Glasbena Matice“, katerega podpirajo vlada, dežela, stolno mesto in narod slovenski, in pri kateremu je do 20 000 gld. prometa na leto, so pač društveniki opravičeni zahtevati, da se pravila natančno izvršujejo, osobito da se občni zbor, ki odobruje račune, redno in pravilno vrši, ker ima vlada sicer oblast, obstanek društva prepovedati. Upamo, da zadostuje ta javni pojav in da ne bodo društveniki prisiljeni, potem izrednega občnega pripraviti to zadevo v red, ako bi odbor preziral še jeden teden po pravilih zagotovljeno zahtevo društvenikov.

Več matičarjev.

(Konec šolskega leta) na šoli „Glasbene Matice“ bo dne 7. julija, ker do tedaj konča že večina srednjih šol in ni več pričakovati rednega obiska. Konečne skušnje bodo 5., 6. in 7. julija zvečer od ¼ 6. ure nadalje v društveni dvorani.

(Nedeljski počitek v trafikah.) Finančno ministerstvo je izdalo naredbo, ki omejuje prodajo tobaka po trafikah ob nedeljah na šest ur, štiri ure dopoldne, dve popoldne. V večjih mestih se bodo trafike vrstile gledé popoldanske prodaje.

(Zgubil se je) Urban Kavčič od Sv. Katarine pri Trzinu, ki je šel dne 19. t. m. na planino Pungrad. Skoraj gotovo je ponesrečil v viharju in snegu istega dne.

(Razstavo umetnin) priredi na Dunaji zadruga obrazovalnih umetnikov l. 1898 povodom petdesetletnice cesarjevega vladanja. Razstavljene bodo meseca aprila, maja in junija umetnine vseh avstrijskih narodov.

(Kaj se sme po pošti pošiljati?) C. kr. trgovsko ministerstvo je objavilo določbe, kaj se ne

sme pošiljati po pošti. Prepovedane so vse stvari, katerih prevoz je nevaren valed unetljivosti kot so patroni, prizigalnice, strelne kapice itd. Kdor bi se pregrešil proti tej določbi, zapade kazni 25 gld. in je odgovoren za mogočo škodo. Tekočine in stvari, ki se hitro spridijo ali zginejo, velike stvari ali žive živali se vsprejmejo, ako je prostor in ni nevarnosti, da se poškodijo.

* * *

(Sejmi po Slovenskem od 28. jun. do 3. jul.) Na Kranjskem: 28. v Sirugah, v Radečah; 30. Mozelju, Zagorju (za Savo), Mirni peči, na Mali gori, pri sv. Mohorju, Rakeku; 2. jul. v St. Gotthardu, v Srednji vasi, Kočevski reki. — Na Slovenskem Štajerskem: 2. jul. v Pletrovčah, v Remšeniku, pri sv. Ilgu, pod Turjakom, pri sv. Mariji na Sorici, na Tinskem, v Vildonu. — Na Koroškem: 29. v Graffenbergu; 30. v Pontablu; 2. jul. v Kaplji. — Na Primorskem: 30. v St. Petru; 3. v Brezovci.

Društva.

(Dom delavskih stanov.) Zadnji »Glasnik« piše: Že lansko leto je oglašil »Glasnik«, da se je ustanovilo v Ljubljani društvo »dom delavskih stanov«. To društvo ima po svojem namenu skrbeti, da se zgradé krščansko-socialni organizaciji potrebne stavbe, in sicer pred vsem »delavski dom«. V Gradcu je požrtvovalna darežljivost postavila krščanskim delavskim zvezam krasno vrejeno hišo, katera je neprecenljivega pomena v boju krščanskih delavcev proti njihovim sovražnikom. V tem domu je delavska obednica, kjer lahko dobivajo delavci po ceni in okusno hrano, potrebne sobane za shode, predavanja itd. in poleg tega ima ta dom še celo vrsto stanovanj za neoženjene delavce. Hišo oskrbujejo redovnice, ki s svojim vzgledom izredno koristijo. Naša organizacija v Ljubljani je močnejši od graške. Imamo namreč »slov. katol. delavsko društvo«, slov. kat. delavsko pevsko društvo »Zvon«, poučno zabavno društvo »za tiste delavce, ki vsled mladostnosti še ne morejo pristopiti k političnemu društvu in ravno ustanovivšo se »prometno zvezo«, ki združuje kršč. socialne železničarje. Vrh tega ima naša delavska organizacija svoje konsumno društvo in brez dvojbe se vzlasti v strokovni organizaciji še znatno spopolni. Za vse te lepe zveze nam je pa treba prostorov, katerih sedaj nimamo in zato moramo zalcstni gledati, kako zastaja vse naše društveno življenje. — »Katoliška družba« zida svoj dom. Iskreno smo ji hvaležni, da nam je, dokler je mogla, dajala prijazno zavetje v svojih prostorih. A krščanska delavska organizacija ima svoj poseben značaj, in izkušnje kažejo povsod, da se ji mora dati ravno vsled mnogobrojnih nasprotnikov, kolikor je mogoče, velika samostojnost. Poleg tega se mora skrbeti za stanovanje neoženjenih delavcev in za to, da se omogočijo delavcem lastne hišice. Po nekaterih drugih deželah se je v tem oziru že mnogo storilo. — »Dom delavskih stanov« bi pri nas imel izvrševati to važno nalogo. — Po svojih močeh bi zidal delavske hišice in jih dajal delavcem proti določenemu izplačevanju v last. Vrh tega potrebuje nujno naša kmečka gospodarska organizacija svojih skladišč; ravno tako je treba dejansko pomagati s primernimi stavbami obrtnim zadrugam, da morejo začeti kako resno delo v prid vedno bolj propadajočim udom obrtnega stanu. — Prepričani smemo biti, da se bodo vsa ta podjetja sama izplačevala, tembolj, ker je izključen vsak dobiček tistim, ki bodo vodili društvo. — Zavest, da smo dolžni podpreti uboge delavske stanove in goreča, v Kristusovi veri krepljena ljubezen do bližnjega bodi naše jedino vodilo! — A za začetek se potrebuje nekaj denarnih sredstev. Od vseh strani se oglašajo razne prošnje. Svet res na prošnji stoji. Zadeva, za katero mi prosimo, gotovo ni najmanjšega pomena. Komur je kaj na srcu naša gospodarska organizacija, ji bodi prijazen; kdor vzmore, ji kaj podári! V »Glasniku« bomo priobčevali imena darovalcev, ki naj blagovolijo dopošiljati svoje darove ali našemu uredništvu ali predsedniku »Doma delavskih stanov«, kanoniku dr. Elbertu. Vzlasti vsa društva naše organizacije prosimo, naj nas podpirajo v dejanskem delu za blagor slovenskih delavskih stanov.

Dr. Krek,
tajnik »Doma delavskih stanov«.

(Vabilo k občenemu zboru katoliškega mladeniškega društva v Kamniku) ki bo v nedeljo 27. junija 1897, ob pol šestih zvečer v društvenih prostorih pri Kristofu. Poročilo o prvem preteklem pol letu društvenega obstanda, govor, deklamacije (Nedolžnega mladeniča pesem, Slovenskemu kresu) in petje (Zvezna, Lepa naša domovina, Lipa, Sv. Alojzij). — Vstop je vsakomur dovoljen in brezplačen; darila se hvaležno sprejemajo.

(Pevsko društvo »Ljubljana«) nannanja, da pridejo Hrvatje iz Zagreba danes ob 1/2. uri z brzovlakom. Pozdrav na kolodvoru z godbo.

Iz Sušaka pri Reki pride »Jadranska Vila« ob polnoči. Tržaški Slovenci pridejo v nedeljo ob 8. uri dopoldne. Pozdrav na kolodvoru z godbo. — Danes zvečer bode serenada in bakljada z godbo kumici gospej županji Milici Hrbarjevi in pred. gosp. Ivanu Vrhovniku. V nedeljo zjutraj ovenča pevsko društvo »Ljubljana« kip Valentina Vodnika z lavorjevimi vencem, da s tem proslavi slovenske pesnike. — Pri blagoslovljenju zastave v Trnovem bode zabijanje žeblov. Prosimo zastopnike društev in vse tiste rodoljube, ki so vzeli žeblje v spomin, da se zberó okrog zastave. — V slavnostnem sprejedu bodo korakala društva po naslednjem redu: Prvi korakajo zastopniki Čehov, potem hrvaška društva, dalje tržaški Slovenci, štajerski Slovenci, društva po kranjski deželi in konečno društva, ki imajo svoje sedeže v Ljubljani.

(Vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda.) Gospod Ivan Perdan je izročil vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda zopet 200 gld. kot čisti dobiček od prodanih vžigalic. — Ko gospodu Perdanu izrekamo zahvalo za trud in požrtvovalnost, priporočamo slavnemu občinstvu, da tudi v prihodnje podpira družbo sv. Cirila in Metoda s kupovanjem njenih vžigalic.

(Vabilo) na CXI. odborovo sejo »Slovenske Matice«, katera bode v sredo dné 30. junija 1897. leta točno ob šestih zvečer v društvenih pisarniških prostorih. Vspored: 1. Naznanila predsedništva 2. Potrjenje zapisnikov o CX. odborovi seji in o XXXII. rednem občenem zboru. 3. Volitev predsednika, obeh podpredsednikov, blagajnika, ključarja in odsekov. 4. Posameznosti. V Ljubljani, dné 27. junija 1897. Fr. Levec, predsednik.

(Občni shod zbornično obveznih zdravnikov kranjskih) je bil vsled prepriečle udeležbe dne 24. t. m. nesklepčen. Z obžalovanjem se je indolencia v zdravniških krogih vzela na znanje, sosebno z ozirom na požrtvovalnost kolegov, ki se niso ustrašili niti pota niti stroškov in prišli v Ljubljano iz meje kranjske, da se razgovarjajo o tako važnih stanovskih uprašanjih, ter izgubili vsled te nebrzičnosti mnogo draga časa. Neumevno nam je tudi, zakaj da visoka c. kr. deželna vlada ni poslala nobenega zastopnika. Saj je vendar zbornica postavno zastopstvo zdravniškega stanu, in kolikor je nam znano, je bil pri občnih shodih drugod vedno navzoč vladni zastopnik, sosebno če je bil dnevni red tako važen, kakor je bil dne 24. t. m. Zdravniška zbornica bi gotovo le na ugledu pridobila, ako bi vlada kazala zanimanje za to postavno zastopstvo. Upajmo, da bo pri prihodnjem obč. shodu, ki se bo sklical za prihodnji mesec, drugače, kajti v nobeni drugi kronovini se ni kaj takega pripetilo. Dnevni red poslal se bo pravočasno gg. članom.

(XII. občni zbor moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu) se je vršil dne 12. junija t. l. Prvomestnik Mate Mandić je, otvorivši zborovanje, predstavil zborovalcem vladnega zastopnika, c. kr. viš. komisarja Bacherja, ter pozdravil dosle zborovalce. V svojem kratkem nagovoru je potem omenjal glede našega šolskega vprašanja, da je isto še vedno nerešeno in da vse prošnje in ugovori niso še našli odziva, a da moramo še nadalje vstrajati ker naše zahteve so opravičene in se jim mora ugoditi. Nadalje je opomnil, da se je letos prezidal dosedaj nerabljivi »salon« v družbinem poslopju pri sv. Jakobu, na čemer je imel veliko zaslugu gosp. inženir V. Zivic, za kar mu izreka jayno zahvalo. Na to je dal prvomestnik prečitati zapisnikarjevo poročilo, iz katerega posnamemo sledeče: Podružnično načelnštvo se je trudilo, da izvrši kolikor mogoče častno glavno podružnično zadačo, preskrbovati namreč sredstev, in nabirati doneskov za pospeševanje slovenskega šolstva. — Njega delovanje je imelo nekoliko uspehov, dasi ne takih, kakoršnih si želimo. Žal, da moramo priznati, da so dohodki podružnice v minolem letu nekoliko manjši, nego v predzadnjem letu; uvaževati pa moramo dejstvo, da so tržaški rodoljubi ravno v minulemu letu precejšnjo svoto žrtvovali za druge narodne potrebe. Letošnji dohodki so tudi radi tega manjši, ker moška podružnica ni mogla prirediti običajnega velikega koncerta, in sicer v prvi vrsti, ker ni bilo možno dobiti za to gledališča in v drugi vrsti, ker je letos priredila ženska podružnica večji koncert v redutni dvorani »Politeama Rossetti«, kakor je znano z zelo povoljnim uspehom v moralnem, kakor tudi materijalnem pogledu. Sedaj ima podružnica 174 udov, in sicer 7 pokroviteljev, 43 ustanovnikov in 124 letnikov. Kakor običajno, je načelnštvo tudi letos sklenilo pozvati občinstvo k nabiranju Ciril Metodovega daru, ter je v ta namen objavilo v »Edinosti« primeren poziv, ki se je poslal še posebe raznim rodoljubom. Uspeh je bil tudi letos, kakor bodete razvideli iz poročila blagajnikovega, prav dovoljen. Glavni dohodek podružnice so pa darovi, ki se izkazujejo v »Edinosti«. Velikodušni rodoljub gosp. Josip Gorup, véletržec na Reki, je daroval podružnici dve delnici I. Narodni dom v Novem Mestu po 100 kron s kuponi, na čemer mu bodi izrečena javna zahvala. — Delniška družba I. Narodnega doma v Novem Mestu pa je darovala za zastarane kupone omenjenih delnic 10 kron. Naj bodi izrečena tudi njej srčna zahvala. — V smislu sklepa družbenega vodstva se je začetkom šolskega leta

1895/96 do tedaj mešana petrazrednica prevstrojila v petrazredno desko in dvorazredno deklisko šolo. V desko šolo bilo je pričetkom šolskega leta 1895/96 upisanih 229 učencev, in sicer v I. razr. 68, v II. 43, v III. 40, v IV. 47 in v V. 31, ker je med letom izstopilo 23, vstopilo pa 12 in ker sta 2 umrli, je ostalo koncem šolskega leta 216 učencev. Deklisko dvorazrednico je uzorno vodila šolska sestra Marija Rafaela Kovačič, ki je ob jednem poučevala v II. razredu. V deklisko šolo je bilo pa pričetkom šolskega leta vpisanih 124 učenk, ker je med letom izstopilo 7 in ker so 3 umrle, je ostalo koncem šolskega leta 114 učenk. Koncem šolskega leta 1895/96 je obiskovalo torej skupaj 330 učencev in učenk. Zelelo pa je vstopiti še veliko več otrok, a se jih žal ni moglo vsprejeti radi nedostatnih prostorov. Ker se je odprla pripravnišnica za srednje šole v Rojanu, se je začetkom tekočega šolskega leta opustil V. razred, dočim se je prevstrojila dekliska dvorazrednica v deklisko trirazrednico. Učitelj, g. Mir. Pretnar se je odpovedal začetkom tekočega šolskega leta službi, ker je bil imenovan učiteljem na novo ustanovljeni pripravnišnici. Načelnštvo je imelo torej tudi letos obilo dela, njega delovanje pa je bilo — lahko rečemo — primerno uspešno. Veliko pa je se storiti in kar ni moglo izvršiti dosedajno načelnštvo, naj si prizadeva izvršiti nasledujoče v korist prepotrebne šolske družbe. Narodna šola je prvi pogoj obstanda naroda. Zapisnikarjevo letno poročilo se je odobrilo soglasno. Iz poročila blagajnikovega posnamemo, da je imela podružnica v minolem letu 6.339 gld. 99 kr. dohodkov. Med temi dohodki je svota 2.120 gld. 23 kr., katero je doposlalo društveno vodstvo iz Ljubljane in stroškov je bilo 6.428 gld. 25 kr. Nato se je vršila volitev načelnštva. Izvoljeni so bili z vsklikom: g. prof. Mate Mandić prvomestnikom, Gregor Bartol zapisnikarjem, dr. Josip Abram blagajnikom, dr. Otokar Rybar, Viktor Klinar in Luka Seražin namestniki. Konečno se je prijavil k besedi gosp. Miha Hrvatini ter je izrazil željo, naj načelnštvo naprosi sl. družbino vodstvo, da ustanovi otroški vrtec v Rocolu. Na to se je oglašil k besedi gospod Luka Seražin, naglašujoč potrebo, da bi se vnovič ustanovil otroški vrtec pri sv. Jakobu. Na predlog g. Vikt. Klinarja, je sklenil zbor, naložiti podružničnemu načelnštvu, da naprosi sl. družbeno vodstvo, da ustanovi otroški vrtec v Rocolu in če mogoče tudi pri sv. Jakobu. Nato je prvomestnik zaključil zborovanje.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so v zadnjih treh tednih poslali: G. Josip Rajšp, učitelj v Ormožu, 5 gld. 50 kr., nabranih pri sv. Miklavžu blizu Ormoža povodom pomladnega izleta učiteljskih društev za ormoški in ljutomerski okraj. — Pri Pogrebu g. župnika Petra Vozu zbrani duhovniki namestu venca 17 gld. 25 kr. po gospodu M. Šketu v St. Janu. — Cast. g. Avgustin Škočir, kurat v Gradcu, 5 gld. kot mesečni prispevek za junij. — Zbirka Slovencev v Kočevju 17 gld. — Vuhred-marenberška podružnica po č. g. Jos. Cernku 8 gld. — Zalski diletantje v veseli družbi v »Narodnem domu« v Celju nabrali 1 gld. 25 kr. — Podružnica za Velikovec in okolice 28 gld. 16 kr. udaine. — Podružnica za Opače in okolice 22 gld. 50 kr. — Moška podružnica v Gorici 41 gld. po g. V. Kancelerju. — Izvenakademična podružnica v Gradcu 152 gld. — G. Harambaša v Rajhenburgu 1 gld. 60 kr. iz čitalnične pušice in 3 gld. 40 kr., katere je nabrala Harambašica pri čitalničnem izletu k Sv. Mohorju potom licitacije za ukraden klobuk. — Namesto venca na krsto v Trstu umrle tašče oziroma matere Helene Kalister rodbina g. Gregorja Pikelnja v Postojni 10 gld. — Podružnica pri Sv. Štefanu na Zilji 15 gld. 63 kr. — Slavna kmetška posejilnica ljubljanske okolice v Ljubljani 35 gld. — G. Vaso Petričič, trgovec v Ljubljani, 100 gld. pokroviteljnine. — Ženska podružnica v Laščah 5 gld., nabrane o priliki godovanja g. notarja Janka Globočnika. — C. g. J. F. Buh v Ameriki 6 dolarjev: 4-75 je daroval g. Ivan Pakiž in 1-25 gosp. Ignacij Burgar. — Senklavsko-frančiškanska ženska podružnica 48 gld. — Bog živi požrtvovalno slovensko rodoljubje! Naprej! — Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Občni zbor katoliškega delavskega podpornega društva v Vitanju) se je obhajal v nedeljo 20. junija. Ko se je društvo ustanovilo, so udje razodevali zanj veliko zanimanje in veselje. Toda prišle so volitve za državni zbor. Zdaj so pa malopridneži naše ljudi čudno begali in skoraj je mlado društvo zopet razpadlo. Vendar so udje spoznali pravočasno svoje nasprotnike; imeli smo občni zbor na velikonočni ponedeljek, pri katerem so se ljudem odprle oči in društvo stoji danes zopet čvrsto na nogah. Steje 39 udov. V novi odbor so bili v nedeljo izvoljeni: Gospod župnik vitanski, predsednik; Martin Slatinek, drvar v Rakovcu, njegov namestnik; Franc Hrustel, kmečki sin v Stenici, zapisnikar in denarničar; Jakob Klinčar, delavec v vitanjskem trgu; Luka Kotnik, graščinski oskrbnik v Stenici. Namestnika: Anton Jakó, delavec v Stenici, in Franc Mlinšak, drvar v Rakovcu. Pregledovalca računov gg.: Vincenc Šuster, kleparski mojster, in Jernej Tepej, hišni posestnik, oba v vitanjskem trgu. Podporni udje so gg.: Franc Robič, državni poslanec, Anton Sebat, kaplan v Delu, in

J. Žitkar, župnik v Vitanju. Posojilnica v Vitanju je društvu darovala 30 gld. Društvo ni imelo do zdaj še nobenih stroškov. Udje plačujejo na mesec večinoma po 30 kr. in smejo upati, da potem, če obnemorejo, dobijo povoljno podporo.

(Vipavsko pevsko društvo,) ki se je pred kratkim ustanovilo, razpošilja nastopno vabilo k prvi veselici „vipavskega pevskega društva“ v torek, dne 29. junija t. t. v prostorih gospe Viktorije Uršić v Vipavi. — Vspored: 1. D. Jenko: „Molitev“. 2. H. Volarič: „Slovenski svet ti si krasan“. 3. A. Nédved: „Dekletu“. 4. Pozdrav predsednika. 5. J. Aljaž: „Občutki“. 6. A. Nédved: „Pomlad in ljubezen“. 7. T. Košat: „Avstrija moja“. 8. Ples. Pri plesu svira veteranska godba iz Prvačine. Začetek ob 8. uri zvečer. Ustopnina 20 kr., sedež 20 kr. — K obilni udeležbi vabi najuljudneje odbor.

Telegrami.

Dunaj, 26. junija. Pri dopolnilni državno-zborski volitvi v kmetskih občinah Zwettl je bilo oddanih 7021 glasov. Izvoljen je krščanski socialist Eichhorn s 4387 glasovi. Schönererjevec Dötz je dobil 2442 glasov.

Gorica, 26. junija. Knez nadškof dr. Zorn se je odpeljal v spremstvu svojega zdravnika in tajnika na Dunaj v sanatorij.

Gorica, 26. junija. Včeraj je tukaj umrl stolni dekan in apostolski protonotar monsignor Franc Mrcina v 88. letu. Pokopan je bil danes ob petih popoldne.

Zagreb, 26. junija. Tukaj so se sošli škofje Posilović, Strossmayer in Mavrović, da se dogovore, kako jim ravnati glede neosnovanih napadov na duhovščino.

Levov, 26. junija. „Slovo polski“ objavlja zahvalo dr. Riegra na čestitko povodom 50 letnice njegovega doktorata. V tem pismu izraža dr. Rieger svoje veselje, da so njegovi rojaki pot, katero so za nekaj časa zapustili, zopet nastopili ter se združili s Poljaki in drugimi Slovani v državi na podlagi avtonomije in narodne enakopravnosti, kar bo gotovo ugodno za Slované vplivalo na prihodnost.

Budimpešta, 26. junija. Na interpelaciji Verseyevo glede grško-turških razmer je odgovoril ministerski predsednik Banffy, da je sedaj že prepozno odgovarjati, ker je grško-turška vojska končana, premirje sklenjeno in se v kratkem dožene tudi končni mir. — Glede izgredev mej kmetskim prebivalstvom v Alföldu je minister odgovoril, da je vladi znano, kako je ljudstvo nahujskano po agitatorjih, da naj delo ustavi ob žetvi, da pa je vlada tudi vse potrebno vkrnila, da se neredi v prihodnje ne bodo ponavljali.

Berolin, 26. junija. Včeraj se je sklenil nemški državni zbor.

Bern, 26. junija. Zvezni svetnik Doz je izjavil, da vsprejme mesto guvernerja na Kreti, ako se mu izroči taka sredstva, da bo mogel na otoku res neodvisno skrbeti za blagor Krečanov.

London, 26. junija. Nadvojvoda Franc Ferdinand se je danes odpeljal iz Londona.

Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo: C. gosp. Fr. Cegnar, kaplan v Moravčah, 3 gld. — C. gosp. zlatomašnik Matej Preželj, župnik v Mavčicah, 5 gl. — C. gosp. Janez Bevec, župnik pri sv. Martinu v Istri, 10 gld., namestu venca na grob pokojnega župnika Kačarja. — Bog plačaj!

Tujci.

21. junija.

Pri **Slonu**: Milliard iz Pariza. — Blau, Fischer, Endris z Dunaja. — Böhm, Skallitz, Mavelj iz Češkega. — Belec iz Smartina. — Leder iz Grada. — Mahove iz Litije.

Pri **Maliču**: Freund iz Prage. — Brauner, Bruckmayer, Garay, Weiller, Joekl, Kratochwil, Lederer z Dunaja. — Götzl, iz Prage. — Rhau iz Vev. — Kolben iz Budimpešte. — Bakof iz Trsta. — Billieh iz Celovca. — Mattachia iz Reke. — Rizzi, Kyrenbach iz Beljaka. — Mooson iz Grada. — Moosburg iz Ogerskega.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Močina v 24. urah v 1. am.
25	9. zvečer	734.6	21.5	sl. jzan.	jasno	
26	7. zjutraj	735.6	18.2	sl. jvzh.	jasno	0.0
	2. popol.	734.8	30.5	sr. jzah.	akoro jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 21.5°, za 2.8° nad normalom.

MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
najboljše dijetne in osvežujoče pijače,

preskušene pri želodčnih in črevesnih katarjih, obistnih in mehurnih boleznih, katero priporočajo največkrat zdravniki kot bistveno ~~in~~ **podpiralno sredstvo** pri karlovo-varjskem in drugih **kopeljskih zdravljenjih** in kot **poznejše zdravilo** po 4 26 kopeljih v trajno porabo. (VII.)

Henrik Mattoni v Giesshübl Sauerbrunn.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Neprekosljivega učinka je

Tanno-chinin tinktura za lase.

Okrepčuje in ohranja lasišče in preprečuje izpadanje las. Cena 1 stekl. z rabilnim navodom 50 kr.

Jedina zaloga 57 21 2

lekarna pri Mariji Pomagaj M. Leustek v Ljubljani,

Resljeva cesta št. 1, poleg mesarskega mosta.

Gosp. lekarnarju Piccoli-ju

v Ljubljani.

Podpisani usoja si Vašemu blagorodju uljudno naznaniti, da rabi poslano tinkturo za želodec (Tinktura Rhei composita G. Piccoli) z izvrstnim uspehom proti želodčnemu in kataru v črevesih, istako tudi proti jetrnim in žolčnim izlivanjem.

Bolnišnica usmiljenih bratov.

Gradec, dne 2. februarija 1897.

Provincijal

brat Emanuel Leitner.
nadzdravnik.

232 100—26

100 do 300 gld.

na mesec lahko pošteno zasluži sleherni ter povsed brez zgube, ako boče prodajati **postavno dopuščene** srečke in državna pisma.

Ponudbe na Ludovika Oesterreicher, Budapest VIII. Deutschgasse 8. 284 10-8

Koverti s firmo trgovske račune

priporoča

Katol. tiskarna
v Ljubljani.

1897

Št. 2882.

Prostovoljna prodaja.

C. kr. okrajno sodišče na Vrhniki naznanja, da se bode dne

2. julija 1897

dopoludne ob 8. uri pričenshi na licu mesta v Preserju v zapuščino dne 11. junija 1897 v Preserju zamrle **Katarine Zwar** spadajoče in sodno na 1028 gld 69 kr. inventarjeno **štacunsko blago** in pa druga sodno na 284 gld. 83 kr. cenjena **hišna in sobanska oprava** potom

prostovoljne dražbe

in sicer štacunsko blago vse po čez vkupe, druga oprava pa na drobno proti gotovem takojšnjem plačilu razprodalo. Tudi se bode ravno tisti dan štacuna to je hiša v Preserju št. 24 z magacinom in ledenico vred za šest oziroma 12 let oddala v najem.

Na Vrhniki, dne 23. junija 1897.

FRANC IV. KWIZDA.

Kwizdov restitucijski fluid
c. kr. privilegovana umivalna voda za konje.
Cena steklenici gld. 1.40 av. velj.

Kwizdov korneuburški živinski redilni prašek
veterin. dijet. sredstvo za konje, govedo in ovčad.
Cena škatljici 70 kr., pol škatlj. 35 kr.

Kwizdove patentovane oklepalne obveze iz gumija.
Patentovane oklepalne obveze izdelujejo se v sivi, črni, rjavi in beli barvi v štirih velikostih, za levi in desni nogi.

Za obveze, merjene od a do b, v obseju	
20—22 cm je primerna velikost št. 1	
22—24 " " " " št. 2	
24—27 " " " " št. 3	
27—30 " " " " št. 4	

Patentovana oklepalna obveza velja v sivi barvi št. 1 gld. 2.50, — št. 2 gld. 2.70, — št. 3 gld. 2.90, — št. 4 gld. 3.30.

Cena obvezam v rjavi, črni ali beli barvi je za vsako številko pri komadu za 20 kr. višja, nego ona za sive obveze.

III. Ilustrovani cenik Kwizdovih obvarovalnih predmetov iz gumija za konje na željo zastoj in franko.

113 8—4

Razpošilja vsak dan glavna zaloga:
Okrožna lekarna v Korneuburgu.

Okrožni lekarnar v Korneuburgu pri Dunaju.

30 častnih in priznanih diplom.

4 zlate, 18 srebrnih kolajni.

C. in kr. avstrijski in kraljevi rumunski dvorni zalagatelj.

Ustanovljeno 1852.

XXXX Solidno blago. XXXX

Janeza Dogan-a

mizarski obrt

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15
(v Medjatorji hiši)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo

raznovrstnega politiranega in likanega pohištva.

Garniture, divane, madrace od 16 gld. do 40 gld., madrace na peresih 10 gld., dratene madrace 8 gld. 50 kr., pulte za mašne knjige itd.

Naročila se točno izvršujejo. Cenilnik s podobami zastoj in franko. 322 35-8

XXXX Najnižje cene. XXXX

Prijatelji slovenske akad. mladine, naročite se na

„ZORO“

ki je glasilo slov. katol. akadem. dijaštva.

Cena: Za nedijake 1 gld., za dijake 60 kr.

Upravnik: Pavel Marija Valjavec, stud. iur., Dunaj, V., Matzleinsdorferstrasse 76, IV., 30.

Štajersko deželno kopelišče Rogatec-Slatina

Postaja južne železnice Polčane.

Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Pitno, kopalno, električno zdravljenje in z mlekom.

Prospekte razpošilja ravnateljstvo.

Svetovnosloviti glavberjevo - solnato - kisli-kasti vrelec, priporočeni od prvih zdravniških avtoritet proti obolenjem prebavnih in dihalnih organov, in sicer:

Tempeljski vrelec, najboljša osvežujoča pijača,

Styria vrelec, preizkušeno zdravilno sredstvo, 230 20-13

razpošilja vselej sveže napolnjena

kopeliščno oskrbnitvo v Rogatec-Slatini.

Deželna rogaška kislava voda se povsodi prodaja.

Glavna zaloga v Ljubljani pri Mlh. Kastnerju in P. Lassniku.

Lepo poletno stanovanje za letovičarje.

V vasi Selo, deset minut od postaje Žirovnica, blizu postaje Lesce-Bled na Gorenjskem je več **novih opravljenih (mebliranih) sob** na razpolago.

Natančnejši pogoji zvedo se pri lastniku Egidiju Jegliču, Selo, pošta Lesce-Bled. 419 3-3

Katol. Bukvarna v Ljubljani priporoča:

Enchiridion Liturgicum in usum Clericorum et Sacerdotum in sacris functionibus. Collegit Jos. Erker. Cena 1 gld. 50 kr.

Wolf-Pleteršnikov slovensko-nemški slovar, dva zvezka, nevezana 11 gld. 50 kr., v pol-sagrinastih izvirnih platnicah 14 gld. 50 kr.

Preč. duhovščini, slavn. cerkvenim predstojništvom in slavn. občinstvu naznani, da sem začel izvrševati na svojo roko

pleskarski obrt

ter izvršujem vsa v to stroko spadajoča dela vestno, točno in po najnižjih cenah.

Priporočajo se osobito prečast. duhovščini, slavn. cerkvenim predstojništvom, stavbnim podjetnikom, založnikom pohištva in slavn. občinstvu za mnogobrojna naročila, bilježim s spoštovanjem 420 3-2

Avgust Tomec, pleskarski mojster, začasno v Gruberjevih ulicah št. 13 (hiša Hanuš).

Razglas.

Pri ljubljanskem magistratu izpraznjeno je mesto

magistratnega koncipista

s prejemki V. činovnega razreda.

Za to službo je treba prosilcem dokazati, da so dovršili juridične študije na kakem tuzemskem vseučilišču, ter z dobrim uspehom prebili teoretične državne izpite in pa praktični izpit v političnem uradovanju. Prošnje za to službo, katere morajo biti opremljene z dokazili o predpisani usposobljenosti, o starosti, o znanju jezikov, ter o vseh drugih merodajnih osebnih razmerah vložiti je pravilnim potom

do 31. julija letos

pri podpisnem magistratu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane, 408 3-3 dné 10. junija 1897.

Velika izbira lepih, porabnih priložnostnih daril!

Najboljše **ure** po najnižjih cenah.

Popravila zanesljivo pod jamstvom.

Največja zaloga

veržic, uhanov in prstanov.

Zaloga Styria-koles in raznih drugih zistemov.

Mehanična delavnica na Poljanah št. 31 v lastni hiši.

Ceniki so franko na razpolago.

Novost: **Stenske (Pendel-) ure z godbo** po jako nizki ceni. 711 34

Fr. Čuden, urar v Ljubljani, Mestni trg, nasproti rotovžu.

Primerna priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar, 318 26-3

na Dunajski cesti v Ljubljani,

priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tuli, jeklu in niklu

ravno tako tudi

nihalnih, stenskih in budilnih ur

in le dobre do najfinije kakovosti po najnižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in budilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

Obrtno naznanilo.

Usojam si preč. duhovščini, slavn. cerkvenim predstojništvom in slavn. občinstvu naznani, da sem začel izvrševati na svojo roko

pleskarski obrt

ter izvršujem vsa v to stroko spadajoča dela vestno, točno in po najnižjih cenah.

Priporočajo se osobito prečast. duhovščini, slavn. cerkvenim predstojništvom, stavbnim podjetnikom, založnikom pohištva in slavn. občinstvu za mnogobrojna naročila, bilježim s spoštovanjem 420 3-2

Avgust Tomec, pleskarski mojster, začasno v Gruberjevih ulicah št. 13 (hiša Hanuš).

Zobozdravnik Avgust Schweiger

stanuje

v Ljubljani v hotelu pri Maliču, II. nadstropje št. 25—26.

Plombovanje v zlatu in platini.

Nova emajl-plomba, barve zobem slične, je jako trpežna ter se ne obrabi niti tekom let, ter ne povzroča nikakih bolečin po plombovanju.

Umetni zobje v zlatu (samo ameriški) brez nebesa, stranice iz kavčuka z zlatom obrobene. — Za vse izvršitve popolna garancija.

Pozornost vzbujajoče: **Kapljice za zobe,** lastne izumbe, olajšajo takoj zobne bolečine. 307 9

Bivanje stalno.

Pleskarski in lakirarski obrt

tvrdke

Josip Makovec v Ljubljani

na Bregu štev. 20

se priporoča prečast. duhovščini in slavn. občinstvu v mestu in na deželi za vsa v njegovo stroko vtejavajoča se dela, osobito v **prostoročno izvršeno imitacijo vsakovrstnega lesovja.** — Vsa naročila izvrši natančno z uporabo najboljšega materiala ter jamči za dobro delo po možno nizki ceni. 390 52-37

Pomladni Glasi

posvečeni slovenski mladini.

S 4 slikami.

Uredil in založil

E. Lampè.

V Ljubljani 1897.

7. zvezek.

Cena broširanim 30 kr., v pol platno vezanim 40 kr., v celo platno vezanim 55 kr., krasno vezanim 90 kr., po pošti 5 kr. več.

Dobé se v ljubljanskem semenišču, v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, pri Jan. Krajcu v Novem Mestu in pri D. Hribarju v Celji. — Tudi se dobé prejšnji letniki razven prvega. — Izvirne platnice izdeluje F. Breskvar, knjigovez v Ljubljani.

Lepo darilo otrokom ob raznih prilikah!

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Za kraj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 88 23

LUDOVIK BOROVNIK

= puškar =

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za
lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim
jamstvom. — Tudi predeluje stare samokresnice,
vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od
mene preskušene. 655 52-40

Slovenski in nemški ilustrovani ceniki zastoj.

804 20-10

V lekarni se tudi dobiva: Pristno francosko žganje v
originalnih steklenicah po 60 in 40 kr., med. konjak,
med. malaga, najboljša, vse po najnižjih cenah. Želez-
nato kineško vino, sagrađa vino (odvajajoče) itd.

Splošno priznan je
kina-železnati malaga

koč dijetetično, krepujoče in kri tvoreče
zdravilo sredstvo, priporočljivo krvi pri-
manjkujočim otrokom, ženskim, rekon-
valescentom, sploh slabotnim osebam;
Steklenica gld. 1-80, pol stekl. gld. 1-

Prireja se v kemično farmacev-
tičnem laboratoriju

lekarne „pri zlatem orlu“

J. Svobode nasl. (Mardetschlaeger)

v Ljubljani

kateri naj se dopošilajo naročila. Ondi
dobé se tudi vsa homöopatična
zdravila.

Pojasnila na v lekarniško stroko spa-
dajoča vprašanja dajo se radovoljno in
brezplačno. 54 52-24

Alojzij Večaj

izdelovalec pečij iz glinastih snovi

v Ljubljani, Opekarska cesta 61

preje Igriške ulice 2 26-23

priporoča lepo svojo zalogo

raznovrstnih pečij

od najpreprostejših do najfinejših, raznobarvne: rujave, zelene,
bele, pri naročilih pa tudi drugačne barve. V zalogi ima tudi
kahljice za štedilnike, sploh razne glinaste izdelke.

Za svoje delo jamči leto dnij. Cene so najnižje.

Razpis zmanjševalne dražbe

Dne 30. junija letos, dopoldne ob 11 uri, vršila se boče
v župnišču v Vremah na Notranjskem

zmanjševalna dražba

o zgradbi novih gospodarskih poslopij pri žup-
nišču in o popravu farne cerkve in župnišča v
Vremah na Notranjskem.

Načrti in proračun so razpoloženi na ogled v imenovanem župnišču.
Ves proračun znaša 4153 gld. 29 kr. — Podjetnik mora pri oddaji dela po
ležiti 10% varščino do dne kolavdacije

Vreme na Notranjskem, dne 10. junija 1897.

406 3-3

Janez Škerjanec, župnik,
načelnik stavb. odboru.

Hotel Fischer, Kamnik, Kranjsko.

Ponižno podpisani slavnemu občinstvu uljudno naznanja, da je
s 1. majem letos občeznani

hotel Fischer

v mestu Kamnik, najprijetnejšem zavetišču in kopa-
lišču, prevzel zopet v lastno režijo.

Priporočujoč se slavnemu občinstvu za obilni obisk naznanja,
da bode skrbel prav posebno zadovoljiti cenjene goste z izborno
vinsko kapljico, vselej svežim pivom, z dobro, ukusno
gorko in mrzlo kuhinjo.

V Hotelu se nahaja mnogo sob za prenočišče, kakor tudi
letna stanovanja.

S spoštovanjem

Fran Fischer.

359 10-7

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirati na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
štvo in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 12 52-25

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Najboljši

fabrikat!

I. kranjski

laneno-oljnati firnež.

I. kranjsko

čisto laneno olje.

Siccativ-firnež (sušilo)

priporoča najceneje 59 104-68

Adolf Hauptmann,

**I. kranjska tovarna oljnatih barv, fir-
nežev, lakov in kleja v Ljubljani.**

Dunajska borza.

Dne 25. junija.

Skupni državni dolg v notah	102 gld. — kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 —
Avstrijska zlata renta 4%	123 10
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 90
Ogerska zlata renta 4%	123 30
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	100 —
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	954 —
Kreditne delnice, 160 gld.	370 25
London vista	119 55
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 70
80 mark	11 74
20 frankov (napoleonador)	9 53
Italijanski bankovci	45 60
O. kr. cekini	5 65

Dne 25. junija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	155 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 50
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	169 —
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 40
Tisine srečke 4%, 100 gld.	140 75
Dunavske vravnave srečke 5%	128 —
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108 50
Posojilo goriškega mesta	112 50
4% kranjsko deželno posojilo	98 75
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 80
Prioritetne obveznice državne železnice	—
južne železnice 3%	179 70
južne železnice 5%	126 70
dolenjskih železnice 4%	99 50

Kreditne srečke, 100 gld.	198 gld. 50 kr
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	154 —
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 —
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 25
Salmove srečke, 40 gld.	72 —
St. Genois srečke, 40 gld.	75 75
Waldsteinove srečke, 20 gld.	59 —
Ljubljanske srečke	22 25
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	159 50
Akcije Ferdinandove sev. železn. 1000 gl. st. v.	3550 —
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	389 —
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	88 —
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	—
Montanska družba avstr. plan.	100 25
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	163 —
Papirnih rubljev 100	126 87 1/2

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
tavarovanje za zgube pri šrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.